

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо охорони здоров'я населення
від шкідливого впливу тютюну

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Законі України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 46, ст. 345 із наступними змінами):

1) Назву закону після слів «тютюнових виробів» доповнити словами «електронних сигарет»;

2) у статті 1:

а) після абзацу шістдесят сьомого доповнити статтю новими абзацами такого змісту:

«тютюн - листя та інші натуральні оброблені або необроблені частини рослин тютюну, у тому числі розширений і відновлений тютюн;

інгредієнт - тютюн, добавка, а також будь-яка речовина або елемент, присутній в готовому тютюновому виробі або супутньому продукті, включаючи папір, фільтр, чорнило, капсули та клеї;

нікотин - нікотинові алкалоїди;

смола - сирий безводний безнікотиновий конденсат диму тютюнового виробу для куріння чи трав'яного виробу для куріння;

викиди - речовини, які виділяються при споживанні тютюнового виробу або супутнього продукту за призначенням, такі як речовини, що містяться в димі, або речовини, які виділяються під час процесу використання бездимних тютюнових виробів;

максимальний рівень викидів - максимальний вміст або викид, включаючи нульове значення, речовини у тютюновому виробі, виміряний в міліграмах;

добавка - речовина, інша ніж тютюн, яку додають до тютюнового виробу, одиничної пачки або будь-якого зовнішнього упакування;

смако-ароматична добавка – добавка до тютюнового виробу, яка надає запах та/або смак;

характерний смак і аромат тютюнового виробу - чітко відчутний запах або смак, інший ніж запах або смак тютюну, отриманий в результаті застосування добавки або комбінації добавок, в тому числі, але цим не обмежуючись, фруктів, прянощів, трав, спирту, цукерки, ментолу або ванілі, який є відчутним перед вживанням тютюнового виробу або під час його вживання;

медичне попередження - попередження про несприятливі наслідки тютюнового виробу для здоров'я людини або інші небажані наслідки його споживання, у тому числі текстові попередження, комбіновані медичні попередження, загальні попередження та інформаційні повідомлення, як передбачено цим Законом;

комбіноване медичне попередження - медичне попередження, яке складається з комбінації текстового попередження та відповідної фотографії або ілюстрації, як передбачено у цьому Законі;

транскордонні дистанційні продажі - продажі тютюнових виробів споживачам шляхом укладення договорів на відстані, за умови, коли на момент замовлення споживачем виробів споживач перебуває поза межами України, а підприємство роздрібної торгівлі знаходиться на території України;

споживач тютюнового виробу - фізична особа, яка діє в цілях, не пов'язаних з її торговельною діяльністю, підприємницькою діяльністю, ремеслом чи професією»;

У зв'язку з цим абзац шістдесят восьмий вважати відповідно абзацом вісімдесят першим;

б) останній абзац замінити абзацами такого змісту:

«тютюновий дим - продукти згорання тютюнових виробів, що виділяються в повітря внаслідок їх куріння;

тютюн для люльки - тютюн, який може бути споживаний через процес згоряння і який призначений виключно для використання у люльці;

тютюн для самокруток - тютюн, який може бути використаний споживачами або в місці роздрібної торгівлі для виготовлення сигарет;

бездимний тютюновий виріб - тютюновий виріб, який не передбачає процесу згоряння, включаючи жувальний тютюн, нюхальний тютюн та тютюн для перорального вживання;

жувальний тютюн - бездимний тютюновий виріб, призначений виключно для цілей жування;

нюхальний тютюн - бездимний тютюновий виріб, який може бути споживаний через ніс;

тютюн для перорального вживання - всі тютюнові вироби для перорального вживання, за винятком тих, які призначені для вдихання або жування, вироблені повністю або частково з тютюну, у формі порошку або частинок чи у будь-якій комбінації таких форм, зокрема, формах, представлених в саше або перфорованих пакетиках;

тютюнові вироби для куріння - тютюнові вироби, інші ніж бездимні тютюнові вироби;

сигарета - паперовий циліндр з тютюном, який споживається через процес згоряння та призначений для такого споживання у тому вигляді в якому він є, і який не є ані сигарами, ані сигариллами;

сигара - згортка тютюну, яка споживається через процес згоряння та призначена для такого споживання у тому вигляді в якому вона є, із зовнішньою обгорткою природного чи відновленого тютюну; не менше 2,3 г і не більше 10 г, а окружність щонайменше однієї третини довжини не менше 34 мм;

сигарила - тип малої сигари вагою до 3 грамів;

тютюн для кальяну - тютюновий виріб, який може бути споживаний через кальян. Для цілей цієї цього Закону тютюн для кальяну вважається тютюновим виробом для куріння. Якщо такий тютюн може бути використаний як для кальяну, так і для самокрутки, він вважається тютюном для самокрутки;

новітній тютюновий виріб - означає тютюновий виріб, який:

не належить до жодної з таких категорій як: сигарети, тютюн для самокрутки, тютюн для люльки, тютюн для кальяну, сигари, сигарилли, жувальний тютюн, нюхальний тютюн та тютюн для перорального вживання;

введений в обіг після 19 травня 2014 року;

трав'яний виріб для куріння - виріб на основі рослин, трав або фруктів, який не містить тютюну та який споживається через процес згоряння;

заправний контейнер - ємність, що містить нікотиновмісну рідину, яку може бути використано для заправлення електронної сигарети;

зовнішнє упакування - будь-яке упакування, в якому тютюнові вироби або супутні продукти введені в обіг, та включає одиничні пачки або сукупність одиничних пачок; прозорі обгортки не вважають зовнішнім упакуванням;

одинична пачка - найменше індивідуальне упакування тютюнового виробу або супутнього продукту, введенного в обіг;

введення в обіг тютюнового виробу - надання на ринку виробів, незалежно від місця їх виробництва, споживачам, що знаходяться на території України, на платній або безоплатній основі.

Терміни «пальне», «електронна сигарета», «рідини, що використовуються в електронних сигаретах» вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у Податковому кодексі України»;

3) статтю 9¹ викласти в такій редакції:

«Стаття 9¹. Звітність про інгредієнти та викиди

Кожний виробник або імпортер тютюнових виробів зобов'язаний щорічно, не пізніше 1 лютого року, наступного за звітним, надавати в електронному вигляді центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, наступну інформацію щодо тютюнових виробів, які призначені для реалізації на митній території України, за назвою торговельної марки і типом:

перелік усіх інгредієнтів та їх кількості, використовуваних у виробництві тютюнових виробів, в порядку зменшення маси кожного інгредієнта, що входить до складу тютюнових виробів;

рівні викидів смоли, нікотину, монооксиду вуглецю в димі сигарет;

інформацію про інші викиди та їх граничні рівні, якщо така інформація є у наявності.

Для сигарет та тютюну для самокруток виробник або імпортер повинен подати технічний документ, що містить загальний опис використаних добавок та їхніх властивостей.

Виробники та імпортери тютюнових виробів повинні вказувати використані методи вимірювання викидів. Викиди смоли та нікотину сигарет вимірюють на основі таких стандартів:

ДСТУ ISO 4387:2010 “Сигарети. Визначення вмісту вологого і сухого конденсату, який не містить нікотину, за допомогою лабораторної машини для прокурювання сигарет” для смоли;

ДСТУ ISO 10315:2010 “Сигарети. Визначення вмісту нікотину в конденсатах диму методом газової хроматографії” для нікотину.

Точність вимірювань смоли, нікотину та монооксиду вуглецю визначають відповідно до ДСТУ ISO 8243:2009 “Сигарети. Відбирання проб”. Визначення викидів нікотину, смоли та монооксиду вуглецю здійснюється акредитованими лабораторіями відповідно до переліку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення. Такі акредитовані лабораторії для визначення викидів нікотину, смоли та монооксиду вуглецю не повинні перебувати у власності або під контролем виробників або імпортерів тютюнових виробів.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, оприлюднює інформацію, надану відповідно до цієї статті, на своєму офіційному веб сайті. Для захисту комерційної таємниці при розміщенні інформації у відкритому доступі виробники та імпортери тютюнових виробів при поданні інформації повинні надати заяву про те, які відомості вони вважають комерційною таємницею.

Порядок подання зазначеної інформації визначається Кабінетом Міністрів України.

Виробники або імпортери тютюнових виробів повинні надавати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення:

доступні їм внутрішні та зовнішні дослідження щодо вивчення ринку та уподобань різних груп споживачів, у тому числі молоді та теперішніх курців, щодо інгредієнтів та викидів, а також короткі огляди будь-яких спостережень ринку, які вони проводять, коли запроваджують нові вироби;

інформацію про обсяги продажів тютюнових виробів за марками і типами, виражені в штуках або кілограмах, щорічно, не пізніше 1 лютого року, наступного за звітним.

Виробники та імпортери трав'яних виробів для куріння повинні щорічно, не пізніше 1 лютого року, наступного за звітним, надавати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, перелік всіх інгредієнтів, що використовуються при виробництві таких виробів, та їх кількості за назвою торговельної марки та видом.

Зазначена інформація оприлюднюється на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, за винятком

конфіденційної інформації, доступ до якої обмежено виробником або імпортером відповідно до законодавства»;

4) доповнити Закон після статті 9¹ статтею 9² такого змісту:

«Стаття 9². Вимоги щодо здійснення діяльності, пов'язаної з виробництвом, оптовою та роздрібною торгівлею, експортом і імпортом тютюнових виробів

Забороняється виробництво (крім виробництва для експорту), оптова та роздрібна торгівля та імпорт для реалізації на території України:

- 1) тютюну для перорального застосування;
- 2) сигарет, в яких показники вмісту нікотину, смоли та монооксиду вуглецю в диму однієї сигарети перевищують: нікотину - 1,0 мг, смоли - 10 мг, монооксиду вуглецю – 10 мг;
- 3) тютюнових виробів, на упаковці яких відсутні визначені чинним законодавством медичні попередження;
- 4) сигарет та тютюну для самокруток з характерним запахом та/або смаком;
- 5) тютюнових виробів, що містять такі добавки:
 - вітаміни або інші добавки, які створюють враження, що тютюновий виріб має переваги для здоров'я або призводить до зменшення ризиків для здоров'я;
 - кофеїн або таурин чи інші добавки, що асоціюються з енергійністю і/та життєвою силою;
 - добавки, що мають властивості робити викиди кольоровими;
 - добавки, що полегшують вдихання диму або засвоєння нікотину (для тютюнових виробів для куріння);
 - добавки, які мають канцерогенні, мутагенні або репродуктивно токсичні властивості у неспаленій формі;
- 6) сигарет та тютюну для самокруток, що містять смако-ароматичні добавки у будь-яких компонентах, таких як фільтри, папір, упаковка, капсули, або мають будь-які технічні характеристики, що дозволяють змінювати запах чи смак відповідних тютюнових виробів або інтенсивність диму;
- 7) сигарети та тютюн для самокруток фільтри, папір або капсули яких містять тютюн або нікотин;
- 8) тютюнових виробів із використанням на їх упаковці або на самих тютюнових виробах будь-яких елементів або ознак (тексти, символи, назви, торговельні марки, образні або інші ознаки), які:
 - створюють помилкове враження про його характеристики, наслідки для здоров'я, ризики або викиди;
 - включають інформацію про вміст нікотину, смоли, монооксиду вуглецю у тютюновому виробі;

вказують на те, що певний тютюновий виріб є менш шкідливим, ніж інші, або має на меті зменшити вплив деяких шкідливих компонентів диму, або надає переваги, пов'язані з життєвою силою, енергійністю, оздоровленням, омолодженням, має природні чи органічні властивості або інші переваги для здоров'я або способу життя;

повідомляють про смак, запах, будь-які смако-ароматичні добавки або інші добавки або їх відсутність (для виробів, у яких використання таких добавок заборонено);

нагадують харчовий продукт або косметичний продукт;

вводять в оману, що певний тютюновий виріб має покращену здатність біологічного розкладання або інші екологічні переваги.

Виробнику та імпортеру тютюнових виробів забороняється вміщувати в упаковку тютюнових виробів вкладки, які пропонують знижки, безкоштовне розповсюдження або інші аналогічні пропозиції.

Упаковка сигарет повинна мати форму прямокутного паралелепіпеда. Дозволяється упаковка сигарет з округленими або скошеними краями, за умови, що медичне попередження займає еквівалентну площу поверхні, що і медичне попередження на упаковці сигарет без таких країв. Упаковка тютюну для самокруток повинні мати форму прямокутного паралелепіпеду або циліндричну форму, чи форму мішечка та містити тютюн вагою не менше 30 грам.

Забороняється включення тютюнових виробів і предметів, пов'язаних з їх вживанням, до гуманітарної допомоги, а також поширення тютюнових виробів серед населення безоплатно.

Здійснення транскордонних дистанційних продажів тютюнових виробів забороняється.

Не забороняється використання добавок, які є необхідними для виробництва тютюнових виробів, у тому числі цукру для заміни цукру, що втрачається під час процесу сушіння, за умови, що такі добавки не призводять до вироблення продукту з характерним запахом та/або смаком і не посилюють ступінь викликання залежності, токсичності або канцерогенні, мутагенні, або репротоксичні властивості тютюнового виробу до значного або вимірюваного рівня.

Порядок віднесення сигарет та тютюну для самокруток до категорії тютюнових виробів із характерним запахом та/або смаком визначається Кабінетом Міністрів України.

Порядок віднесення добавок до категорії добавок, що посилюють ступінь викликання залежності, токсичності або канцерогенні, мутагенні, або репротоксичні властивості тютюнового виробу до значного або вимірюваного рівня визначається Кабінетом Міністрів України.

Не забороняється використання добавок, які є необхідними для виробництва тютюнових виробів, у тому числі цукру для заміни цукру, що

втрачається під час процесу сушіння, за умови, що такі добавки не призводять до вироблення продукту з характерним запахом та/або смаком і не посилюють ступінь викликання залежності, токсичності або канцерогенні, мутагенні, або репротоксичні властивості тютюнового виробу до значного або вимірюваного рівня.

Порядок віднесення сигарет та тютюну для самокруток до категорії тютюнових виробів із характерним запахом та/або смаком визначається Кабінетом Міністрів України.

Порядок віднесення добавок до категорії добавок, що посилюють ступінь викликання залежності, токсичності або канцерогенні, мутагенні, або репротоксичні властивості тютюнового виробу до значного або вимірюваного рівня визначається Кабінетом Міністрів України.»

5) доповнити Закон статтями 9³ та 9⁴ такого змісту:

Стаття 9³. Введення в обіг новітніх тютюнових виробів

Виробники та імпортери новітніх тютюнових виробів зобов'язані подавати центральному органу виконавчої влади, що реалізовує державну політику у сфері санітарного та епідеміологічного благополуччя населення, повідомлення про будь-який такий виріб, який вони планують ввести в обіг на території України. Повідомлення подають в електронній формі до введення в обіг.

До повідомлення, зазначеного у частині першій цієї статті, додають: детальний опис відповідного новітнього тютюнового виробу та інструкцію щодо його використання; інформацію про інгредієнти відповідно до частини першої статті 9¹ цього Закону.

Виробники та імпортери, які подають повідомлення про новітні тютюнові вироби, також повинні надати:

наявні наукові дослідження щодо токсичності, здатності викликати залежність та привабливості новітнього тютюнового виробу, зокрема щодо його інгредієнтів та викидів;

наявні дослідження, їх короткі резюме та дослідження ринку щодо уподобань різних груп споживачів, в тому числі молоді та теперішніх курців;

іншу наявну та релевантну інформацію, в тому числі аналіз ризиків/вигід стосовно виробу, його очікуваний вплив на припинення вживання тютюнових

виробів, його очікуваний вплив на початок вживання тютюнових виробів та прогнозоване сприйняття споживачем.

Виробники та імпортерів новітніх тютюнових виробів повинні надавати центральному органу виконавчої влади, що реалізовує державну політику у сфері санітарного та епідеміологічного благополуччя населення будь-яку нову або оновлену інформацію про дослідження та іншу інформацію, визначену частиною першою цієї статті.

Перелік введених в обіг новітніх тютюнових виробів та інформація, зазначена у частинах першій – четвертій цієї статті оприлюднюється на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, за винятком конфіденційної інформації, доступ до якої обмежено виробником або імпортером відповідно до законодавства.

Введені в обіг новітні тютюнові вироби повинні відповідати вимогам цього та інших законів України. Які з положень законодавства застосовуються до новітніх тютюнових виробів, залежить від того, чи підпадають такі вироби під визначення бездимного тютюнового виробу або тютюнового виробу для куріння.

Стаття 9⁴. Введення в обіг та вимоги щодо якості електронних сигарет

Виробники та імпортери електронних сигарет і заправних контейнерів повинні подавати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, повідомлення про будь-які вироби, які вони планують ввести в обіг на території України. Повідомлення має бути подано в електронній формі до введення в обіг.

Повідомлення щодо електронної сигарети або заправного контейнеру повинно містити таку інформацію:

1) найменування та контактні дані виробника, відповідальної юридичної або фізичної особи в Україні, а також, у відповідних випадках, імпортера в Україну;

2) перелік усіх інгредієнтів, що містяться у виробі, та викидів, які виникають внаслідок використання виробу, за назвою торговельної марки та видом, в тому числі їх кількості;

3) токсикологічні дані про інгредієнти виробу та викиди, в тому числі при нагріванні, враховуючи, зокрема, їх вплив на здоров'я споживачів при вдиханні та будь-який ефект викликання залежності;

4) інформацію про дози нікотину та їх засвоєння при вживанні в нормальних або обґрунтовано передбачуваних умовах;

5) опис компонентів виробу, в тому числі, механізму відкривання та заправлення електронної сигарети або заправних контейнерів;

6) опис виробничого процесу, в тому числі, чи використовується серійне виробництво, та заяву про те, що виробничий процес забезпечує відповідність вимогам цієї статті;

7) заяву про те, що виробник та імпортер несуть повну відповідальність за якість та безпеку виробу при його введенні в обіг та використанні в нормальних або обґрунтовано передбачуваних умовах.

Електронні сигарети або заправні контейнери можуть бути введені в обіг на території України лише за виконання таких вимог:

1) нікотиновмісну рідину вводили в обіг тільки у спеціальних заправних контейнерах, об'єм яких не перевищує 10 мл, в одноразових електронних сигаретах або одноразових картриджах, які мають обсяг не більше 2 мл;

2) вміст нікотину у нікотиновмісній рідині не перевищував 20 мг/мл;

3) нікотиновмісна рідина не містить такі добавки:

вітаміни або інші добавки, які створюють враження, що тютюновий виріб має переваги для здоров'я або призводить до зменшення ризиків для здоров'я;

кофеїн або таурин чи інші добавки та стимуляторні сполуки, що асоціюються з енергійністю та життєвою силою;

добавки, що мають властивості робити викиди кольоровими;

добавки, які мають канцерогенні, мутагенічні, або репродуктивно токсичні властивості у неспаленій формі;

4) у виробництві нікотиновмісної рідини використовували лише інгредієнти високої чистоти;

5) за винятком нікотину в нікотиновмісній рідині використовували лише такі інгредієнти, які не становлять ризик для здоров'я людини в нагрітій або ненагрітій формі;

6) електронні сигарети забезпечували рівномірне вживання доз нікотину за звичайних умов використання;

7) електронні сигарети та заправні контейнери були захищені від доступу дітей, несанкціонованого доступу, пошкоджень і витоків та мали механізм, який забезпечує заправлення без витоків.

Одиничні пачки електронних сигарет та заправні контейнери повинні вміщувати листок з інформацією про:

1) інструкції з використання та зберігання виробу, в тому числі зазначення про те, що продукт не рекомендується використовувати молодим людям та некурцям;

- 2) протипоказання, попередження для окремих груп ризику, можливі несприятливі наслідки, викликання залежності та токсичність;
- 3) контактні дані виробника або імпортера.

Виробники та імпортери електронних сигарет і заправних контейнерів повинні щорічно надавати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення:

- 1) повні дані про обсяги продажів за назвою торговельної марки та видом товару;
- 2) інформацію про уподобання різних груп споживачів, включаючи молодь, некурців, та основні типи активних користувачів;
- 3) спосіб продажу виробів або товарів;
- 4) короткі резюме будь-яких маркетингових досліджень, проведених щодо вищезазначених питань.

Інформація, отримана центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, оприлюднюється на веб-сайті цього органу за винятком конфіденційної інформації, доступ до якої обмежено виробником або імпортером відповідно до законодавства України.

Упаковки електронних сигарет і заправних контейнерів повинні:

- 1) включати список всіх інгредієнтів, що містяться в виробі, у порядку убування ваги, а також зазначення вмісту нікотину у виробі та його дозу при вживанні, номер партії та рекомендації тримати виріб у недоступному для дітей місці;
- 2) не включати такі елементи чи ознаки:
 - які рекламують виріб або сприяють його вживанню, створюючи помилкове враження про його характеристики, наслідки для здоров'я, ризику або викиди;
 - що певний виріб є менш шкідливим, ніж інші, або має на меті зменшити вплив деяких шкідливих компонентів диму, або надає переваги, пов'язані з життєвою силою, енергійністю, оздоровленням, омолодженням, має природні чи органічні властивості або інші переваги для здоров'я або способу життя;
 - які нагадують харчовий продукт або косметичний продукт;
 - які створюють враження, що певний виріб має покращену здатність біологічного розкладання або інші екологічні переваги;
- 3) мати одне з таких медичних попереджень: “Цей виріб містить нікотин - речовину, що викликає сильну залежність. не рекомендується для вживання некурцями” або “Цей виріб містить нікотин - речовину, що викликає сильну залежність”.

Таке медичне попередження повинне:

розміщуватись на кожній з двох більших сторін упаковки;
займати 30 % площі відповідних сторін упаковки;
розміщуватись паралельно основному тексту на поверхні, відведеної для цих попереджень;
бути надрукованим напівжирним чорним шрифтом на білому фоні;
розміщуватись у рамці чорного кольору шириною 1 мм, що наноситься всередині ділянки поверхні, відведеної для такого попередження.

Упаковки електронних сигарет і заправних контейнерів не повинні пропонувати економічних переваг шляхом включення друкованих ваучерів, пропозиції знижок, безкоштовного розповсюдження, «два за ціною одного» або інших подібних пропозицій.

Здійснення транскордонних дистанційних продажів електронних сигарет забороняється»;

б) частину третю статті 11 викласти у такій редакції:

«3. Маркування тютюнових виробів, які реалізуються в Україні, здійснюється таким чином:

на кожній одиниці тютюнової продукції (сигареті, цигарці тощо) вказується власна назва виробу;

на кожній одиничній пачці (пачці, коробці або сувенірній коробці) вказується:

найменування суб'єкта господарювання-виробника або тютюнової компанії;

загальна та власна назви тютюнового виробу;

наявність фільтруючого мундштука (у разі його наявності);

кількість одиниць виробу у пачці, коробці чи в сувенірній коробці;

медичні попередження, які наносяться відповідно до вимог, встановлених статтями 11² – 11⁴ цього Закону в залежності від того до якого типу продукції належить тютюновий виріб;

позначення нормативного документа, у разі його наявності (для продукції вітчизняного виробництва, призначеної для реалізації на території України);

штриховий код.

На зовнішньому упакуванні (за виключенням прозорих обгортки), в якій вироби знаходяться в одиничних пачках (коробках, сувенірних коробках) вказується:

загальна та власна назви виробу;

кількість одиниць продукції в упаковці;

медичні попередження, які наносяться відповідно до вимог, зазначених у частинах четвертій - шостій цієї статті в залежності від того до якого типу продукції належить тютюновий виріб;
штриховий код.

На транспортній тарі вказується:
загальна та власна назви виробу;
найменування суб'єкта господарювання-виробника та його місцезнаходження;
кількість одиниць продукції в тарі;
дата виготовлення;
позначення нормативного документа, у разі наявності (для продукції вітчизняного виробництва, призначеної для реалізації на території України)»;

7) доповнити Закон після статті 11¹ статтями 11² та 11³ такого змісту:

«Стаття 11². Медичні попередження тютюнових виробів для куріння

На кожній одиничній пачці та зовнішньому упакуванні тютюнових виробів для куріння мають бути зазначені загальне медичне попередження та комбіноване медичне попередження, що супроводжується відповідною кольоровою фотографією, а також інформаційні повідомлення.

Загальне медичне попередження з наступним текстом “Куріння вбиває - кидай курити зараз” повинно бути розміщено в нижній частині однієї з бічних поверхонь одиничної пачки та зовнішнього упакування тютюнових виробів для куріння. Інформаційне повідомлення наступного змісту: “Тютюновий дим містить більше 70 речовин, здатних викликати захворювання на рак” повинно бути розміщене в нижній частині іншої бічної поверхні. Загальне медичне попередження та інформаційне повідомлення повинні мати ширину не менше 20 мм.

Для одиничної пачки тютюнових виробів для куріння у формі коробки з відкидною кришкою, при відкритті якої бічні поверхні розділяються на дві частини, загальне попередження та інформаційне повідомлення повинні повністю розташовуватися на більших частинах таких розділених поверхонь. Загальне попередження також повинно бути розташоване в середині верхньої поверхні, що є видимою, коли пачку відкрито. Бічні поверхні цього типу упаковок повинні мати висоту не менше 16 мм.

Як загальне медичне попередження, так і інформаційне повідомлення мають покривати 50% поверхні одиначної пачки та зовнішнього упакування тютюнових виробів для куріння, на якій вони надруковані.

Комбіновані медичні попередження на одиначних пачках та зовнішньому упакуванні тютюнових виробів для куріння повинні:

- 1) містити одне з 14 текстових попереджень і відповідну кольорову фотографію;
- 2) містити інформаційний текст щодо припинення вживання тютюну;
- 3) покривати 65% зовнішньої передньої та задньої поверхні одиначної пачки чи зовнішнього упакування;
- 4) містити однакове текстове попередження та відповідну кольорову фотографію з обох боків упаковки;
- 5) мати висоту не менше 44 мм та ширину не менше 52 мм.

Одне з комбінованих медичних попереджень повинно бути розташоване з верхнього краю одиначної пачки та зовнішнього упакування тютюнового виробу для куріння, а на краю упаковки де наклеєна акцизна марка, комбіноване медичне попередження розташовується з нижнього краю одиначної пачки. Такі попередження розташовуються у тому самому напрямку, що й будь-яка інша інформація, розташована на такій поверхні одиначної пачки тютюнового виробу для куріння.

Кабінет Міністрів України:

затверджує тексти і фотографії комбінованих медичних попереджень, текст щодо припинення вживання тютюну, а також технічні вимоги до макету, дизайну та форми комбінованих медичних попереджень, а також порядок їх нанесення виробниками тютюнових виробів для куріння;

затверджує три групи наборів комбінованих медичних попереджень, які складаються з 14 варіантів тексту і фотографії і оновлюються щорічно.

Загальне та комбіноване медичні попередження повинні бути оточені чорною рамкою шириною 1 мм всередині поверхні, що відведена для цих попереджень. Тексти загального та комбінованого медичних попереджень, а також інформаційних повідомлень мають бути чіткими, надрукованими чорним жирним шрифтом на білому фоні, крім першої літери попередження, і розміщуватися таким чином, щоб забезпечити цілісність тексту при відкриванні тютюнового виробу для куріння у спосіб, зазначений на його одиначній пачці, та не перекриватися іншою друкованою інформацією або марками акцизного збору.

Медичні попередження і інформаційні повідомлення на пачці і на будь-якій зовнішній упаковці тютюнового виробу для куріння мають бути надруковані без можливості їх видалення, не стиратися і бути повністю видимими, у тому числі не приховані частково або повністю акцизними марками, цінниками, позначками, безпековими елементами, обгортками, чохлами, коробками або іншими предметами, коли тютюнові вироби вводяться в обіг.

Медичні попередження повинні залишатися непошкодженими при відкритті одиначної пачки, крім одиначних пачок з відкидною торцевою кришкою, на яких медичні попередження можуть бути розділені під час відкриття пачки, але лише у такий спосіб, що забезпечує графічну цілісність та видимість тексту, фотографій та інформації щодо припинення вживання тютюну.

Стаття 11³. Медичні попередження тютюнових виробів для куріння, інших ніж сигарети, тютюн для самокруток та тютюн для кальяну

На кожній одиначній пачці та зовнішньому упакуванні тютюнових виробів для куріння, інших ніж сигарети, тютюн для самокруток та тютюн для кальяну мають бути зазначені загальне медичне попередження та додаткове текстове попередження.

Загальне медичне попередження з наступним текстом “Куріння вбиває - кидай курити зараз” або “Куріння вбиває” повинно бути розміщено на найбільш видимій поверхні одиначної пачки та зовнішнього упакування тютюнових виробів для куріння, зазначених в абзаці першому цієї частини, та містити інформаційний текст щодо припинення вживання тютюну. Додаткове текстове попередження повинно бути розміщене на іншій найбільш видимій поверхні одиначної пачки та зовнішнього упакування тютюнових виробів для куріння, зазначених в абзаці першому цієї частини. Для одиначних пачок тютюнових виробів для куріння, зазначених в абзаці першому цієї частини, з відкидною кришкою наступна найбільш видима поверхня - це та, що стає видимою, коли пачка відкрита. Тексти додаткових попереджень затверджуються Кабінетом Міністрів України та підлягають перегляду щорічно.

Загальне медичне попередження повинно охоплювати 30 % відповідної поверхні одиначної пачки та зовнішнього упакування тютюнових виробів для куріння, зазначених в абзаці першому цієї частини. Додаткове текстове попередження повинно охоплювати 40 % відповідної поверхні одиначної пачки та зовнішнього упакування тютюнових виробів для куріння, зазначених в абзаці першому цієї частини. Якщо такі попередження розташовано на поверхні, що перевищує 150 см², вони повинні охоплювати площу 45 см².

Загальне медичне попередження та додаткове текстове попередження мають бути чіткими, надрукованими чорним жирним шрифтом на білому фоні рядковими літерами. Такі попередження необхідно розташовувати в центрі поверхні, відведеної для них, а на кубоподібних одиничних пачках та зовнішньому упакуванні тютюнових виробів для куріння, зазначених в абзаці першому цієї частини, паралельними бічному краю упаковки.

Загальне медичне попередження та додаткове текстове попередження на одиничних пачках та зовнішньому упакуванні тютюнових виробів для куріння, зазначених в абзаці першому цієї частини, повинні бути оточені чорною рамкою шириною не менше 3 мм і не більше 4 мм. Ця рамка повинна бути ззовні поверхні, відведеної для таких попереджень.»

8) доповнити Закон статтями 11⁴ та 11⁵ такого змісту:

«Стаття 11⁴. Медичні попередження бездимних тютюнових виробів

На кожен одиничну пачку та будь-яке зовнішнє упакування бездимних тютюнових виробів повинно бути нанесене таке медичне попередження: «Цей тютюновий виріб шкодить вашому здоров'ю та викликає залежність». Медичне попередження має бути чітким, надрукованим чорним жирним шрифтом на білому фоні рядковими літерами. Таке попередження необхідно розташовувати в центрі поверхні, відведеної для нього, а на кубоподібних одиничних пачках та зовнішньому упакуванні бездимних тютюнових виробів паралельними бічному краю упаковки. Текст медичного попередження повинен бути паралельним основному тексту на поверхні, відведеної для цього попередження. Медичне попередження на одиничних пачках та зовнішньому упакуванні бездимних тютюнових виробів повинно бути оточено чорною рамкою шириною не менше 3 мм і не більше 4 мм. Ця рамка повинна бути ззовні поверхні, відведеної для попередження.

Попередження повинно:

бути розташованим на двох найбільших поверхнях одиничної пачки та будь-якому зовнішньому упакуванні;
охоплювати 30 % поверхонь одиничної пачки та будь-якого зовнішнього упакування»;

Стаття 11⁵. Медичні попередження та упаковка трав'яних виробів для куріння

На кожній пачці та на будь-якій зовнішній упаковці трав'яних виробів для куріння має бути розміщено наступне медичне попередження: «Куріння цього виробу завдає шкоди вашому здоров'ю». Таке медичне попередження повинно бути надрукованим на передній і зворотній зовнішніх поверхнях упаковки; покривати 30% площі відповідної поверхні упаковки; бути надрукованим напівжирним чорним шрифтом на білому.

Кожна пачка та будь-яка зовнішня упаковка трав'яних виробів для куріння не повинна містити жодних елементів або ознак, які:

1) рекламують трав'яний виріб для куріння або сприяють його вживанню, створюючи помилкове враження про його характеристики, наслідки для здоров'я, ризику або викиди; маркування не повинно включати жодної інформації про вміст нікотину, смоли та монооксиду вуглецю у трав'яному виробі для куріння;

2) вказують на те, що певний трав'яний виріб для куріння є менш шкідливим, ніж інші, або має на меті зменшити вплив деяких шкідливих компонентів диму, або надає переваги, пов'язані з життєвою силою, енергійністю, оздоровленням, омолодженням, має природні чи органічні властивості або інші переваги для здоров'я або способу життя;

3) нагадують харчовий продукт або косметичний продукт.

Кожна пачка та будь-яка зовнішня упаковка трав'яних виробів для куріння не повинні вказувати, що виріб містить добавки чи смако-ароматичні добавки»;

9) частину другу статті 17 доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«порушення вимог статті 9³ цього Закону щодо порядку введення в обіг новітніх тютюнових виробів – 100 відсотків вартості введених в обіг виробів, але не менше 150 000 гривень;

порушення вимог статті 9⁴ цього Закону щодо порядку введення в обіг електронних сигарет і заправних контейнерів – 100 відсотків вартості введеної в обіг продукції, але не менше 150 000 гривень».

2. У Законі України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 52, ст. 565 із наступними змінами і доповненнями):

1) у статті 1:

абзац третій викласти у такій редакції:

«викликання залежності - фармакологічна здатність речовини викликати залежність, тобто стан, який впливає на здатність особи контролювати свою поведінку, як правило, шляхом надання відчуття винагороди або полегшення від симптомів абстиненції, або і те, й інше»;

абзац п'ятий викласти в такій редакції:

«інгредієнт - тютюн, добавка, а також будь-яка речовина або елемент, присутній в готовому тютюновому виробі або супутньому продукті, включаючи папір, фільтр, чорнило, капсули та клеї»;

абзац сьомий викласти в такій редакції:

«медичне попередження - попередження про несприятливі наслідки тютюнового виробу для здоров'я людини або інші небажані наслідки його споживання, у тому числі текстові попередження, комбіновані медичні попередження, загальні попередження та інформаційні повідомлення, які передбачені законодавством»;

абзаци одинадцятий – дванадцятий викласти в такій редакції:

«смола - сирий безводний безнікотиновий конденсат диму тютюнового виробу для куріння чи трав'яного виробу для куріння;

тютюн - листя та інші натуральні оброблені або необроблені частини рослин тютюну, у тому числі розширений і відновлений тютюн»;

абзац п'ятнадцятий викласти в такій редакції:

«упаковка – одинична упаковка та зовнішнє упакування тютюнових виробів, що вживаються у значенні, встановленому статтею 1 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, електронних сигарет та пального»;

доповнити статтю абзацами такого змісту:

«терміни «тютюновий виріб для куріння», «бездимний тютюновий виріб», «тютюн для кальяну», «новітній тютюновий виріб», «трав'яний виріб для куріння» вживаються у цьому Законі в значенні, встановленому статтею 1 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, електронних сигарет та пального»;

2) у частині другій статті 10:

в абзаці другому слова і цифри «нікотину 1,2 міліграма, смоли - 12 міліграмів» замінити словами і цифрами «нікотину - 1,0 мг, смоли - 10 мг, монооксиду вуглецю – 10 мг»;

абзац третій викласти в такій редакції:

«на упаковці яких відсутні визначені законодавством медичні попередження»;

3) у статті 11:

останнє речення частини першої виключити;

частини третю і четверту викласти в такій редакції:

«Інформація про шкідливі для здоров'я людини речовини та інгредієнти тютюнових виробів оприлюднюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, на веб-сайті цього органу відповідно до законодавства України.

Кожний виробник або імпортер тютюнових виробів зобов'язаний в порядку, обсягах і на умовах встановлених законом надавати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, інформацію щодо тютюнових виробів, які призначені для реалізації на митній території України».

4) статтю 12 викласти у такій редакції:

«Стаття 12. Медичні попередження

На кожній одиничній упаковці та зовнішньому упакуванні тютюнових виробів мають міститися відповідні медичні попередження, що залежать від типу тютюнового виробу (тютюновий виріб для куріння; тютюновий виріб для куріння, інший ніж сигарети, тютюн для самокруток та тютюн для кальяну; бездимний тютюновий виріб) і наноситься відповідно до вимог, встановлених Законом України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального»;

5) у статті 13:

абзац перший частини другої викласти у такій редакції:

«Забороняється куріння тютюнових виробів, вживання тютюнових виробів для куріння»;

доповнити статтю новою останньою частиною такого змісту:

«Вживання електронних сигарет і бездимних тютюнових виробів збороняється:

- 1) у ліфтах і таксофонах;
- 2) у приміщеннях та на території закладів охорони здоров'я;
- 3) у приміщеннях та на території навчальних закладів;
- 4) на дитячих майданчиках;
- 5) у приміщеннях та на території спортивних і фізкультурно-оздоровчих споруд та закладів фізичної культури і спорту;
- 6) у підземних переходах;
- 7) у транспорті загального користування, що використовується для перевезення пасажирів;
- 8) у приміщеннях закладів ресторанного господарства, крім спеціально відведених (за рішенням закладів) для цього місць в таких закладах, площа яких не може перевищувати 50 відсотків загальної площі закладу;
- 9) у приміщеннях об'єктів культурного призначення;
- 10) у приміщеннях органів державної влади та органів місцевого самоврядування, інших державних установ, крім спеціально відведених для цього місць».

3. Закон України «Про рекламу» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 8, ст. 62 із наступними змінами і доповненнями) після статті 22 доповнити статтею такого змісту:

«Стаття 22¹. Реклама електронних сигарет і заправних контейнерів, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються електронні сигарети і заправні контейнери

1. Реклама електронних сигарет і заправних контейнерів, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються електронні сигарети і заправні контейнери, забороняється:

у комерційних повідомленнях по радіо, які спрямовані на пропагування електронних сигарет або контейнерів для заправки чи мають такий безпосередній або опосередкований ефект;

у вигляді внесків на державному чи приватному рівні у радіопрограми, які спрямовані на пропагування електронних сигарет або контейнерів для заправки чи мають такий безпосередній або опосередкований ефект;

у вигляді внесків на державному чи приватному рівні у будь-які заходи, діяльність або фізичну особу, які спрямовані на пропагування електронних сигарет або контейнерів для заправки чи мають такий безпосередній або опосередкований ефект;

на телебаченні, у тому числі за допомогою кабельного, супутникового, IP-телебачення, онлайн-телебачення, мобільного телебачення, цифрового ефірного телебачення;

у місцях проведення масових заходів політичного, освітнього, релігійного, спортивного характеру та розважальних заходів, призначених для неповнолітніх осіб.

2. Забороняється спонсорство радіопрограм, а також будь якої події, діяльності чи особи, що мають на меті або мають безпосередній чи опосередкований ефект просування електронних сигарет і заправних контейнерів, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються електронні сигарети і заправні контейнери».

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності через двадцять чотири місяці з дня його опублікування, крім підпунктів 1, 2 «б», 5, 8, 9 пункту 1 та підпунктів 1 і 4 пункту 2 Розділу I, які набирають чинності з 1 липня 2022 року.

2. Установити, що:

1) тютюнові вироби, електронні сигарети, рідини, що використовуються в електронних сигаретах, трав'яні вироби для куріння, вироблені в Україні або імпортовані в Україну до набрання чинності положеннями цього Закону,

410490